

BİR ARAŞTIRMA ÖNERİSİ KALEME ALMAK.....

Bu ders kapsamında bir araştırma önerisi kaleme alacaksınız. Yaşamınızın muhtemelen bir çok aşamasında farklı biçimlerde bunu hep yapacaksınız. Belki adı değişecek; bazen “tez önerisi” olacak, bazen “proje önerisi”... Yaşamınızın belki de ilk ve en kolay “araştırma önerisini” bana vereceksiniz. Ne kabul edilip edilmeme, ne de desteklenip desteklenmeme olasılığı var. Ne verirseniz kabul edeceğim. Elinizden geleni yapacağınıza eminim.

İyi Bir Araştırma Önerisi Nasıl Kaleme Alınır?

- İyi bir öneri, neyin, neden önerildiğini, lafı dolandırmadan, açık ve doğrudan ortaya koyar. Neyin önerildiği sorusu, araştırmacının araştırma konusu ve amaçları konusunda açık ve net olmasıyla ilgilidir. Neden önerildiği sorusu ise, önerinin teorik ve ampirik önemini aynı açıklıkla yanıtlamayı gerektirir.
- İyi bir öneri, düşünce ve ifade netliğini ve açıklığını gerektirir. Düşünce ve ifade netliğinden uzak bir öneri, son derece ilginç ve önemli bir konuya ait bile olsa, nihai rapor konusunda öneriyi değerlendirenleri büyük endişelere sevk eder.
- İyi bir öneri, okuyanlarla iyi bir iletişim kuran öneridir. Önerinin bu boyutu, sizin niyetinizi yansıtmaması bakımından önemlidir. Son derece ağdalı ve kompleks anlatımlardan, jargon ya da ironi içeren ifadelerden uzak durmak ve okuyucuyu konuya sizin kadar hakim olmayan biri şeklinde değerlendirmek gerekir. Tabi, embesil muamelesi de yapılmamalıdır.
- İyi bir öneri iyi organize edilmiş bir öneridir. Önerinin yapısı basit, açık ve net olmalıdır. Bu amaçla, rahatlıkla izlenebilir başlıklarıyla numaralandırmalar ya da numaralandırmalardan yararlanılmalıdır.

Özetle, iyi bir öneri, açık ve doğrudan anlatımlarla, düşünce ve ifade netliğine sahip, basit ve net bir formata sahip olan öneridir. Şimdi bu özelliklerle organize edilecek bir öneride hangi unsurların bulunması gerektiği belirtilecek olursa:

Araştırma Önerisinin Kapsamı

- Biçimsel açıdan bir kapak sayfası olacak. Kapakta önerinin başlığı, araştırmacıların ad ve soyadları, önerinin sunulduğu kişi/kurum adı, tarih ve yer bilgileri elzemdir. Kurgusal bir kapak örneği....

Akdeniz Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü
Köprünün altındakiler: Çocuk Emeği (Araştırma Önerisi)
Gam Grubu Dertli Kederoğlu Efkâr Duman Hüzün Hazanlı
(Bu araştırma önerisi Araştırma Yöntemleri Dersi Kapsamında Dr. S. Bayramoğlu Özgülü'ya sunulmuştur.)
Bahar 2005

Kapaktan sonra:

Araştırmanın Konusu: (Konu tanımı, araştırma başlığının bir tekrarından ibaret değildir. Konu, kavramsal ve olgusal boyutlarıyla burada ifade edilmelidir. Kurgusal kapağa referans yapılacak olursa; konu, “Bu araştırma enformel sektörde çocuk emeğini kullanma dinamiklerini ve sonuçlarını Antalya Kale Kapısı mevki örneğinde incelemeyi konu almaktadır.” şeklinde kaleme alınabilir.)

Araştırmanın Arkaplanı / Araştırmanın Kavramsal Çerçevesi: (Önerinin en önemli bölümlerindedir.

Planlanan araştırmanın niçin araştırılmaya değer olduğu burada ortaya konur. Önerilen konuyla ilgili temel

literatür özlü bir şekilde değerlendirilir. Literatür değerlendirmesi ile hem konuya duyulan ilgi ve hakimiyet seviyesi gösterilmiş, hem konunun teorik ve ampirik önemi ortaya konmuş, hem de araştırma önerisi literatürdeki bir boşluğu doldurmayı hedefliyorsa, –ki bu harika bir şeydir, katkı yapmak iddiasını içerir- bu gösterilmiş olur.)

Araştırma Soruları: (Araştırma soruları, en temel, kapsayıcı, dolayısıyla görece soyut olanından başlanarak belli bir mantık dizgesi içinde ortaya konur. Soruların, soru kipinde olması gerekmez; önermeler/hipotezler biçiminde de olabilir. Her bir soru ya da önermenin bizi hangi veri/olgu setine hangi gerekçelerle yönlendirdiği burada ortaya konmalıdır. Bu bölüm okunduğunda, araştırma sonucunda neyin ortaya çıkacağı konusu aydınlanmış olmalıdır.)

Araştırmanın Amacı/Hedefi: (Burada araştırma ne işe yarayacak sorusuna yanıt verilir. Sizin ki belli, not alınacak. Ancak, kurgusal amaçlar yazabilirsiniz. Bizim kurgudan devam edersek... “Bu çalışma, enformel sektör çalışmalarında ihmal edilen boyutları ortaya koymayı amaçlamaktadır. Mevcut yaklaşımlar, çocuk emeğini, çocukları bu çalışmaya iten dinamiklerden bağımsız ele alınmaktadır. Oysa çocuk emeğinin, aynı zamanda, Türkiye’deki iktisadi, siyasi ve toplumsal koşulların bir sonucu olarak kavranması gerekmektedir.”...)

Araştırmanın Yöntemi: (Önerinin en kritik bölümüdür; zira, bu bölümde çalışma planı somut olarak ortaya konur. Burada, araştırmanın türü -keşfedici, betimleyici, açıklayıcı- belirtilir. Buna uygun olarak araştırmanın hangi yönelime göre dizayn edildiği/planlandığı (niteliksel, niceliksel) ortaya konur. Söz konusu yönelim içinde hangi yöntemin neden benimsendiği –avantaj ve dezavantajları- belirtilir. Bu yöneme uygun veri toplama teknikleri ortaya konur. Bunu, analiz biriminin ne olduğu ve verilerin nereden toplanacağı izler, ki biz ikincisine buna “Araştırmanın Evreni ve Örneklemi” deriz. “Bu araştırmanın analiz birimi enformel sektörde çalışan çocuklardır. Araştırma evreni Antalya Kale Kapısı Mevkinde çalışan tüm çocukları (yaklaşık 60 çocuk diyelim) kapsamaktadır. Basit tesadüfi örnekleme tekniği ile evrenden 1/10 oranında 6 çocuğun araştırma örnekleme içinde yer alması planlanmaktadır.” Özetle, somut olarak verileri hangi yöntem ve tekniklerle ve yine nereden, hangi sayıda/oranda toplanacağı belirtildikten sonra, sıra benimsenen analiz tekniğine gelir.

Ön Kaynakça: (Aslında formal bir öneride, kaynakçadan önce *iş-zaman planı* ve söz konusu olan proje ise *bütçe* gibi unsurlar yer alır. Şimdilik bunlara gerek yok. Kaynakça, kaynakça yazım kuralına uygun olarak kaleme alınmalıdır.)

Araştırma Raporu: 20-25 sayfa civarında olması beklenen araştırma raporunun biçim ve içerik açısından hangi unsurları taşıyacağı konusu üzerinde ayrıca durulacaktır.

Araştırma Önerisi

■ Unsurları

Özet

- Araştırma Konusu
- Araştırmanın Amacı
- Araştırma Sorusu/Hipotezi
- Araştırmanın Arka planı (kavramsal çerçeve)
- Araştırma Yöntemi

Ön kaynakça

TEZ

ÖNERİSİ

HAZIRLAMA

YÖNERGESİ

-

AÜ

[1. TEZİN ADI](#)

2. ARAŞTIRMA PROBLEMİ (SORUN)

3. TEZİN KONUSU

4. TEZİN AMACI

5. TEZİN ÖNEMİ

6. KURAMSAL ÇERÇEVE

6.1. KAVRAM VE TERİMLER

6.2. KURAMSAL TARTIŞMA

6.3. ARAŞTIRMA SORUNLARI / HİPOTEZLER

[7. YÖNTEM](#)

7.1. ARAŞTIRMA EVRENİ VE ÖRNEKLEM

7.2. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

[8. KAYNAKÇA](#)

9. ZAMANLAMA

10. TEZİN TASLAK PLANI

11. EKLER

Özet (Abstract)

■ Öneri/tez/makale özeti;

- **neyi** –araştırma konusu-
- **neden** –araştırmanın teorik ve ampirik önemi, anlamı-
- **hangi amaçla** –araştırmanın amacı- ve
- **nasıl** –yöntem ve teknikler- araştıracağını özlü bir şekilde ortaya koyar ve
- ulaşılan temel sonuçları özlü bir şekilde belirtir.

Araştırma

Önerisi

-1:

Sorunsal, Konu, Amaç, Sorular

- **Araştırmanın Sorunsalı:**
 - *Araştırmanın kuramsal ve olgusal bağlamını ortaya koyan temel merak konusudur:*
- **Araştırmanın Konusu:**
 - Konu tanımı, araştırma başlığının bir tekrardan ibaret değildir. Konu, kavramsal ve olgusal boyutlarıyla burada ifade edilmelidir.
- **Araştırmanın Amacı/Hedefi:**
 - Burada, hem (i) araştırma ile ne amaçlandığı sorusuna, hem de (ii) araştırmada ne amaçlandığı

sorusuna yanıt verilir.

- **Araştırma soruları**, en temel, kapsayıcı, dolayısıyla görece soyut olanından başlanarak belli bir mantık dizgesi içinde ortaya konur.
 - Soruların, soru kipinde olması gerekmez; önermeler/hipotezler biçiminde de olabilir.
 - Her bir soru yada önermenin bizi hangi veri/olgu setine hangi gerekçelerle yönlendirdiği burada ortaya konmalıdır.
 - Bu bölüm okunduğunda, araştırma sonucunda neyin ortaya çıkacağı konusu aydınlanmış olmalıdır.

TEZ ÖNERİSİ-1

1. **TEZİN ADI** : Tezin adı tezin konusunu açıkça belirten bir ad olmalıdır. Çok uzun, anlaşılması güç ve çok genel tez adlarından kaçınılmalı, gerekirse teze alt başlık konulmalıdır. Tezin adı, araştırma geliştikçe değiştirilebilir.
2. **ARAŞTIRMA PROBLEMİ (SORUN)** : Araştırmacıda bilimsel merak uyandıran, onu bu alanda tez çalışması yapmaya yönelten toplumsal yada kuramsal problem kısaca açıklanır, problemin neden “problem” olduğu tartışılır.
3. **TEZİN KONUSU** : Tez konusu, açıklanan problemin kendisi yada bu problemle ilgili olmalıdır. Tezin konusu tezde hangi konunun araştırılacağını belirten cümledir. Tez konusunun tek bir cümleyle ifade edilmesi uygun olur. Ancak, problemle konu arasındaki bağlantıyı belirtmek ve konuyu daha anlaşılır duruma getirmek için ek açıklamalar yapılabilir. Tez konusunun sınırları ve kapsamı (neyi dışarda bırakıp neyi içine aldığı), sınırlandırma gerekçelerini de içerecek şekilde açıklanır.
4. **TEZİN AMACI** : Tezin amacı, konunun neden araştırıldığını açıklar. Başka deyişle, araştırma sonunda elde edilecek sonuçlarla neyin hedeflendiği belirtilir. Bu başlık altında “ne yapılacağı değil neden yapılacağı” ortaya konulur. Tezin birden fazla amacı olabilir. Örneğin, kuramsal bir sorunun belirlenmesine veya çözümlenmesine yönelirken, aynı anda bu belirleme veya çözümlenme ile uygulamaya yönelik bir sorunun çözümüne katkıda bulunulması da amaçlanabilir. Bu ve benzeri durumlarda, tezin yöneldiği her düzlemdeki amacın ayrı ayrı belirtilmesi gerekir.
5. **TEZİN ÖNEMİ** : Tezin önemi, konunun seçiliş nedenlerinin gerekçelendirilerek açıklanmasıdır. Burada, tezin konusu ve amacı ile doğrudan ilgili önemli çalışmalara değinilerek, bunların önerilen konuyu hangi boyutları ile ele aldığı belirtilir. Ayrıca, tezin kuramsal ve uygulamaya yönelik yararlarına da yer verilmelidir.

Araştırma Önerisi – 2: kavramsal çerçeve & Yöntem

- **Arka plan/ kavramsal çerçeve**
 - Önerinin en önemli bölümlerindedir. Planlanan araştırmanın niçin araştırılmaya değer olduğu burada ortaya konur.
 - Önerilen konuyla ilgili temel literatür özlü bir şekilde değerlendirilir.
 - Literatür değerlendirmesi ile hem konuya duyulan ilgi ve hakimiyet seviyesi gösterilmiş, hem konunun teorik ve ampirik önemi ortaya konmuş, hem de araştırma önerisi literatürdeki bir boşluğu doldurmayı hedefliyorsa, –ki bu harika bir şeydir, katkı yapmak iddiasını içerir- bu gösterilmiş olur.
- **Yöntem**
 - Önerinin en kritik bölümüdür; zira, bu bölümde çalışma planı somut olarak ortaya konur.
 - Burada, araştırmanın amacı -keşfedici, betimleyici, açıklayıcı- belirtilir. Buna uygun olarak araştırmanın hangi yönelime göre dizayn edildiği/planlandığı (nitel, nicel) ortaya konur.
 - Söz konusu yönelim içinde hangi yöntemin neden benimsendiği –avantaj ve dezavantajları- belirtilir.
 - Benimsenen yöntem uygun veri toplama teknikleri ortaya konur.
 - Bunu, analiz biriminin ne olduğu ve verilerin nereden toplanacağı izler.

TEZ ÖNERİSİ-2

6. KURAMSAL ÇERÇEVE :

6.1. **KAVRAM VE TERİMLER** : Bu kısımda tezde kullanılan kavramlar ve terminoloji kuramsal tartışma içinde açıklanır.

6.2. **KURAMSAL TARTIŞMA** : Kuramsal çerçevede, tezde benimsenen bilimsel yaklaşım kuramsal olarak gerekçelendirilir. Bu kısımda tezin problemi ile ilgili kuramsal temel belirlenir ve konunun bu temele dayalı olarak hangi çerçevede ele alınacağı tartışılır.

- 6.3. ARAŞTIRMA SORULARI / HİPOTEZLER : Tezin amacına uygun ve tezin kuramsal çerçevesi kapsamında konunun açıklanması için gerekli bilgi kategorileri belirlenerek araştırma soruları oluşturulur ya da (araştırma alanının gerektirdiği durumlarda) hipotezler ortaya konulur.
7. YÖNTEM : Yöntem bölümünde “neyin nasıl yapılacağı” açıklanır. Bu bölüm önceki bölümlerden bağımsız değildir. Önceki bölümde araştırma soruları veya hipotezlerle somut bir şekilde belirtilenlerin nasıl inceleneceği tek tek anlatılır. Veri toplama ve değerlendirmeye ilgili süreçler açıklanır.
- 7.1. ARAŞTIRMA EVRENİ VE ÖRNEKLEM : Tezin kapsamında, araştırılacak konunun neleri kapsayacağı (konu, yer ve zaman) belirtilir. Tez konusu ile ilgili olmakla birlikte tezde ele alınmayacak konular gerekçeli olarak, yeri, kaynak, zaman ve varsa maliyet sınırlamaları ve benzeri durumlar belirtilerek açıklığa kavuşturulur. Ampirik araştırma yapılacaksa evren ve örneklem hakkında açıklama yapılır.
- 7.2. VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ : Tezdeki soruları yanıtlamak veya varsayımları sınamak için gerekli verilerin hangi tekniklerle toplanacağı gerekçeleriyle belirtilir. Ampirik tezlerde gözlem, görüşme, örnek olay incelemesi, vb. tekniklerinden hangisinin neden seçildiği gerekçeli olarak yazılır. Toplanan verilere uygulanacak istatistiksel işlemler hakkında bilgi verilir.
8. KAYNAKÇA : Tez önerisinin kaynakçası, bilimsel kaynak gösterme sistemlerinden birine uygun olmalıdır. Öneri hazırlanırken yararlanılan ve konu ile ilgili önemli olduğu görülen kaynaklarının künyeleri kaynakçaya alınmalıdır. Kaynakça tez çalışması sürecinde geliştirilir.
9. ZAMANLAMA : Tez çalışmasında kaynak araştırması, veri toplama, uygulama, değerlendirme ve yazma aşamalarına ne kadar zaman ayrıldığı, yaklaşık tarihleri ile yazılır.
10. TEZİN TASLAK PLANI : Bu başlık altında, tez için öngörülen “taslak plan” verilir. Taslak plan, araştırma boyunca gelişerek değişecek olan plandır. Taslak planda, konu ile ilgili genel bilgilerin verildiği girişin ardından, kuramsal çerçeve, verilerin değerlendirilmesine ilişkin bilgiler başlıklar altında düzenlenmelidir.
11. EKLER : Burada, ek çizelgeler, belgeler, fotoğraf, harita-kroki, sormaca ve bazı kavramlara ve konulara ilişkin açıklamalar gibi ek bilgiler yer alır